

Osuuskuntamalli energiaomavaraisuuden työkaluna

Eduskunnan osuustoimintaryhmä ja
Energiaremonttiryhmä
8.2.2023

Ohjelma

- **Tervetuloa.** *Antero Laukkanen*, eduskunnan osuustoimintaryhmän puheenjohtaja
- **Esimerkkejä Euroopasta ja USA:sta, miten energiaosuuskunnat toimivat?** *Kari Huhtala*, osuustoimintajohtaja, Pellervo ry
- **Osuuskuntamallin käyttömahdollisuudet Suomessa.** *Pekka Salomaa*, johtaja, Energiateollisuus ry.
- **Kommenttipuheenvuoro.** *Juho Korteniemi*, johtava asiantuntija, TEM
- **Keskustelua**
- **Yhteenveto.** *Heikki Vestman*, eduskunnan energiaremonttiryhmän varapuheenjohtaja

Osuuskuntamalli energialiiketoiminnassa

**Kansainvälisiä
tapausesimerkkejä**

Kari Huhtala, Osuustoimintajohtaja
Osuustoimintakeskus Pellervo

Sisältö

- I. Tilanne Suomessa
- II. Kansainvälisiä esimerkkejä
- III. Pohdintaa energiayhteisöistä

Osuuskuntapohjainen energialiiketoiminta Suomessa

Sähkö

- 7 (19) paikallista/alueellista osuuskuntaa
- Liikevaihto yht. 90 milj.
- Jäseniä n 42 000
- Merkitys paikallisesti suuri, esim. Oulun Seudun sähkö

Lämpö

- 32 osuuskuntaa, joilla 75 lämpölaitosta (13 % kaikista)
- Eniten P-Karjalassa ja Pohjanmaan maakunnissa
- Kaikkien lämpölaitosten keskim. kattilateho 0,85MW

Muu

- Osuuskunta pelkkänä jakelijana (esim. SEO, pienet sähköosuuskunnat)
- Aurinkosähköinvestoinnit (esim. S-ryhmä)
- Tuulivoimahankkeet (Atria)
- Biokaasu (Valio+St1)

Tanskalainen tuulivoimamalli

- Tanskassa satojatuhansia kotitalouksia jäseninä paikallisissa tuulienergiaosuuskunnissa
- Tunnetuin esimerkki vuonna 2000 perustettu **Middelgrundenin tuulivoimapuisto**
 - asukkaat osallistuivat alkurahoitukseen 23 miljoonalla eurolla = puolet rahoitustarpeesta
 - puisto voi edelleen hyvin, jäsenet kokevat saavansa taloudellista hyötyä ja heillä on hallinta liiketoimintaan
 - Middelgrundenin tuulivoimalat tuottavat sähköä vuodessa noin 99 000 MWh, joka on noin 4 % koko Kööpenhaminan energian kulutuksesta
- V. 2011 Tanskan hallitus määräsi, että uusien tuulipuistojen on oltava vähintään 20-prosenttisesti paikallisyhteisöjen omistuksessa

Middelgrundenin
tuulivoimapuisto Tanskassa

Tuulivoimapuistot Hollannissa ja Suomessa

- Vastaavia tuulivoimapuistoja on syntynyt myös Hollantiin
 - Äskettäin siellä otettiin käyttöön maataloustuottajien ja alueen asukkaiden yhteisosuuskunta
- Suomessa lähes kaikki tuulivoimapuistot ovat joko kansainvälisten tai kotimaisten sijoittajayhteisöjen omistamia!
- Yhteisöomisteisia tuulivoimaloita ei ole, poikkeuksena Ålands Vindenergi ÅVA, jossa jäsenenä on yksityishenkilöitä ja yhteisöjä

Sähköosuuskunnat merkittäviä USA:ssa

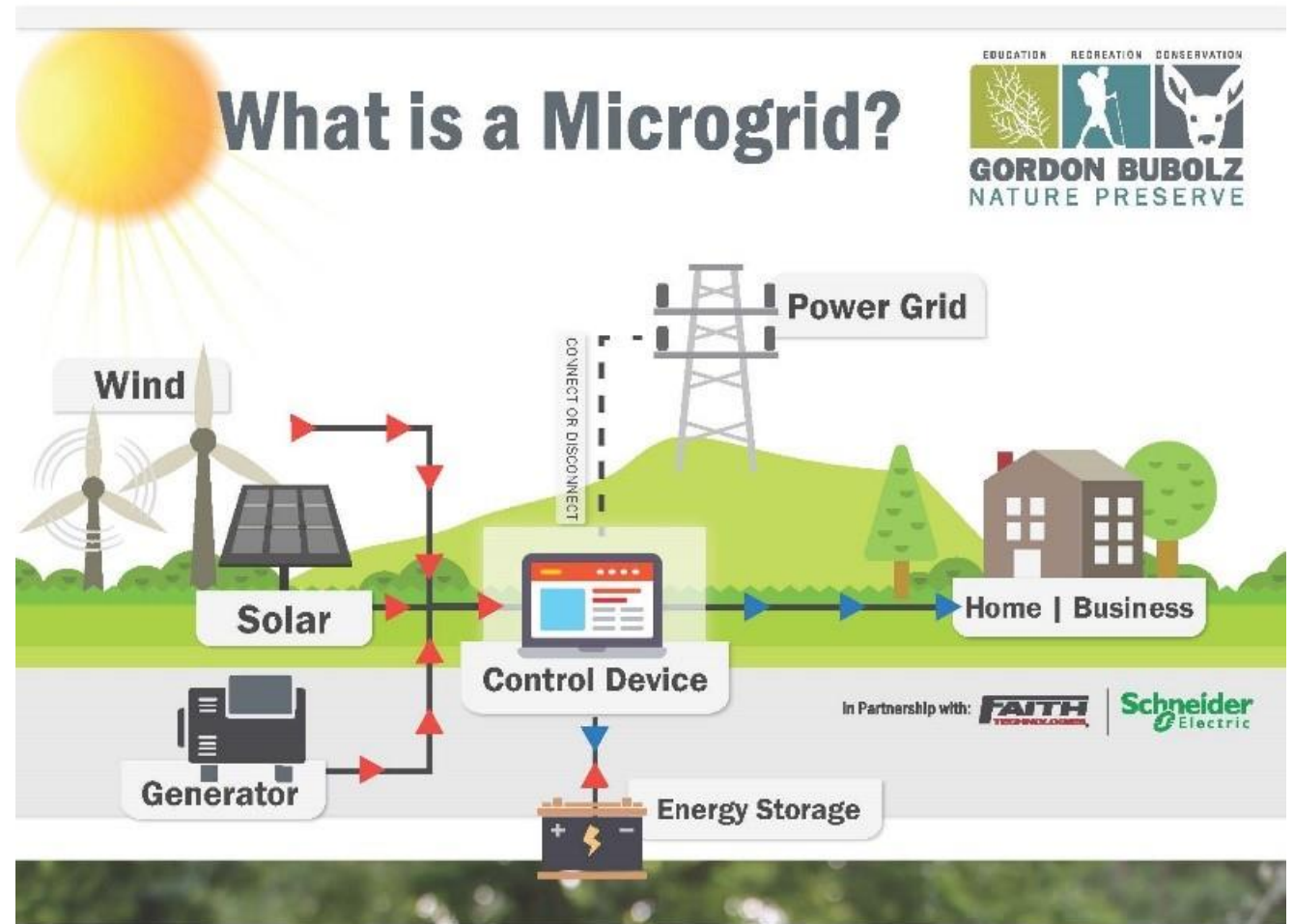
- USA:ssa on noin 900 sähköosuuskuntaa, jotka palvelevat 42 miljoonaa kuluttajaa
- Valtaosa osuuskunnista on jakeluosuuskuntia, mutta 63:lla on tuotantoa tai sähkönvälitystoimintaa
 - Niiden pelkästään uusiutuvan energiatuotannon määrä on samaa luokkaa kuin koko Suomen sähköntuotanto

Voisiko energiayhteisö olla osuuskunta?

- Energiayhteisöt ovat eri toimijoiden tai alueiden yhteenliittymiä, jotka hyödyntävät yhdessä energioresursseja, kuten omaa sähkön tuotantoa
 - Keskustelua käyty lähinnä vain kiinteistöjen sisäisistä energiayhteisöistä, esim. taloyhtiö, joka organisoii ja hallinnoi yhteisön
- **Hajautetun energiayhteisön** ideana on yhdistää energiayhteisön jäsenten kulutus ja tuotanto samaan kokonaisuuteen, jolloin voidaan hyödyntää yhteisön omatuotanto tehokkaasti ja saada etua sähkömarkkinoilla
 - Soveltuu yhteisöihin, jotka eivät välttämättä sijaitse lähellä toisiaan
 - Tuotanto- ja kulutuspaikat vapaammin valittavissa
 - Mahdollisuus hakea oman energiantuotannon parasta käyttöastetta sähkön varastoinnista ja osallistumisesta sähkön joustomarkkinoille
 - ProSumer-ajattelu
- Alan suomalaisissa oppaissa ei tule esille, että osuuskunta voisi olla ihanteellisin ratkaisu tällaisen yhteisön muodostamiseen.
- **OT-lehti 4.10.2022: "Iso-Britannian suurin sähköverkko-operaattori lupaa tukea energiaosuuskuntia"**

Energiamikroverkon tunnusmerkit:

1. Paikallisuus
 - Hyötyjät paikallisia
1. Itsenäisyys
 - Voi toimia irrallaan kantaverkosta
1. Älykkyys
 - Suunnitelmallinen johtaminen ja kontrolli

Mitä seuraavaksi?

- Laajempaa keskustelua osuuskuntamallin mahdollisuuksista energiantuotannossa
 - Yhteisöllisyys ja liiketoiminta yhdistyvät samaan organisaatioon
 - Jäsenten tasavertainen osallisuus päätöksenteossa
 - Taloudelliset hyödyt jakautuvat palvelun käytön mukaan
 - Vakaus, koska organisaation omistavat kuluttajat/tuottajat
- Pilottihankkeita ja niille rahoitus

Osuustoiminta olemme me.

www.pellervo.fi

Kari Huhtala

Osuustoimintajohtaja
kari.huhtala@pellervo.fi

p.040 846 6704

Kiitos

